

maa holde Modehandelen udenfor som sit Søerhverv. Saa synes den almindelige, naturlige Betragtning dog at være, at hun ogsaa maa være myndig og raadig til at stifte Gjæld og træde i Forhold til Trediemænd; men det er hun paa ingen Maade berettiget til. Her er altsaa en stor Sakene. Manden hæfter alligevel for Gjælden, men har ikke Lov til at betale den af Konens Midler. Lad os tænke os, at der skal udstedes Bøxler, saa skulle de begge udstede dem; thi Konen er umyndig. Skal hun imidlertid have Selverhverv, saa bør hun ogsaa have delvis Myndighed, men hun kan, som sagt, ikke udstede Bøxler eller kontrahere nogen Gjæld paa egen Haand. Her er altsaa et Forhold, der i det daglige Liv vil blive høist besynderligt. Vægmand vil tænke som saa: Hidtil har jeg maattet holde mig til Manden, nu har Konen, Modehandlerinden, faaet Raadighed over det Hele, og saa maa jeg ogsaa kunne kontrahere med hende og kunne støvne hende, naar hun ikke betaler. Men naar han saa kommer til en Sagfører, vil denne sige: Det er uheldigt, men det tilstøder Loven ikke, vi maa holde os til Manden. Det er altsaa Spørgsmaal af stor praktisk Betydning, man saaledes kaster ud i Livet ved en Leilighedslov som denne, og det vil maatte afsæde Processer og det interessante Processer, det vil sige interessante for dem, der ikke skulle betale dem. — Endelig vil jeg bede erindret en Ting, jeg har anført i Betænkningen. Lad Manden og Konen leve saa daarlige sammen, de ville; der er dog Et, de grumme let ville blive enige om, nemlig at narre Kreditorerne. Jeg vil ikke haabe, at Mange saaledes som Nora ville sige: „Kreditorer, hvem bryder sig om dem, det er jo Fremmede!“; men alligevel skal man være varsom med, ved en Lov som den foreliggende, at opfordre Ægtefællerne til i en snæver Bending at narre Kreditorerne. Endelig kommer jeg til Spørgsmaalet. Det Spørgsmaal, som vil reise sig i alle Kommuner her i Landet, naar denne Lov kommer ud, er jo det: Hvorledes skulle vi nu sætte alle disse Kvinder med selvstændigt Erhverv i Stat? Hovedreglen for Skatteansættelse er jo den, at Enhver i Kommunen skal svare Stat af sit Erhverv, sin Indtægt eller Formue, og denne Lov vil altsaa — for nu blot at tage Kjøbenhavn — foranlede en fuldstændig Revolte, idet nemlig derefter alle de gifte Kvinder — thi de ugifte Kvinder blive jo allerede nu satte i Stat — som drive selvstændigt Erhverv, og som hidtil ere satte i Stat i Forening med deres Mænd, maatte sættes i Stat for sig og ligeledes deres Mænd for sig. De mange Kuriositeter, som ville kunne komme ud deraf, skal jeg nu lade ude af Betragtning; men jeg vil blot nævne een, idet jeg vil spørge: Naar Konen ikke betaler sin Stat, hvem skal saa udpantes for Skatten? Konen kan jo ikke udpantes, fordi hun er umyndig, og da der ingen anden er, som raader over Boet end

Manden, saa skal altsaa Manden udpantes for den Stat, som Konen sættes i af hendes selvstændige Erhverv. Dette er imidlertid dog en saadan Urimelighed, at jeg ikke kan forstaa, hvorledes man nu vil lade det gaa. Den ærede Taler her bagved (Jesens) omtalte et Lovforslag, som var forelagt i Norge angaaende Ægtefællers formuerlige Stilling. Ja, at man derovre har forelagt et helt Lovforslag angaaende Ægtefællers formuerlige Stilling, kan jeg forstaa, men jeg kan ikke forstaa, at man tager en enkelt Paragraf ud deraf, og saa vil gjøre den til Lov her. Jeg skal ikke komme nærmere ind herpaa; men jeg vil blot bede erindret, at netop denne Paragraf er bleven forkastet baade af Regeringen og af Stortinget, og det synes mig derfor, at vi maa være meget betænkkelige ved at tage den frem og gjøre den til Lov her uden en meget nøie Overveelse. Det ærede Flertal har i sin Betænkning sagt, at det væsentligst kan henholde sig til de Udtalelser, som ere fremkomne fra den høitærede Justitsminister paa Sagens forskjellige Standpunkter. Ja, dem vil jeg ogsaa henholde mig til, fordi det forekommer mig, at den høitærede Minister har stillet sig temmelig indifferent overfor Lovforslaget. Jeg vil blot bede erindret, at den høitærede Minister jo netop i det andet Thing har udtalt, at hele vor Lovgivning angaaende Formueforholdet mellem Ægtefæller trængte betydelig til Forandringer og Forbedringer, og den høitærede Minister yttrede i Forbindelse dermed, at han havde været optaget af andre Lovarbejder og derfor ikke havde kunnet tage fat paa denne Sag, samt at den offentlige Mening jo heller ikke havde udtalt sig saa meget derom. Nu se vi jo imidlertid, at den offentlige Mening er meget stærkt inde paa dette Gebet, og det synes mig da, at det vilde være ganske naturligt, om det ærede Thing netop vilde benytte den Leilighed, som dette Lovforslag giver, til at opfordre den høitærede Minister til at tage Sagen i sin Hælfed under Overveelse og derefter at fremkomme med et Lovforslag derom. — Det høie Thing vil se, at jeg i Henhold til de Udtalelser, som jeg før fremsatte, har stillet et Underendringsforslag til Mindretallets (Jesens) Underendringsforslag om Ægtepagter. Derefter vil altsaa Stillingen blive den, at Ægtepagt kan indgaa af Enhver uden Sanktion og uden Bekostning forinden Ægteskabet, og der kan altsaa ogsaa tages tilstrækkeligt Hensyn til Dnsker fra Kvindens Side om at beholde sit Søerhverv. Dette tror jeg er den rette Vej at gaa. Og i Forbindelse dermed har jeg heller ikke Noget imod at gaa den Vej at sige, at hvor Ægteskabet faktisk er hævet, altsaa, hvor man egentlig maa sige, at de Momenter, som give Ægteskabet dets Betydning, ere borte — kan Husfruen beholde sit Selverhverv. Derfor man vil gaa denne Vej, saa tror jeg ikke, at Lovforslaget vil medføre saadanne Farer som